ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง

เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง ว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๗ (๒) (๓) และมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ องค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคูเมืองและนายอำเภอมหาชนะชัย จึงตราข้อบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง ตั้งแต่วันที่ได้ติดประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลคูเมืองแล้วสิบห้าวันเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

“การเลี้ยงสัตว์” หมายความว่า การเลี้ยงสัตว์ในสถานที่เลี้ยงสัตว์

“การปล่อยสัตว์” หมายความว่า การเลี้ยงสัตว์ในลักษณะที่มีการปล่อยให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์ รวมทั้งการสละการครอบครองสัตว์

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายความว่า คอกสัตว์ กรงสัตว์ ที่ขังสัตว์ หรือสถานที่ในลักษณะอื่นที่ใช้ในการควบคุมสัตว์ที่เลี้ยง

“เจ้าของสัตว์” หมายความรวมถึงผู้ครอบครองสัตว์ด้วย

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

“สัตว์ควบคุมพิเศษ” หมายถึง

(๑) สุนัขสายพันธุ์ที่ดุร้าย เช่น ร็อตไวเลอร์ (Rottweiller) อเมริกัน พิทบูล เทอร์เรีย (American Pit Bull Terrier) เยอรมันเชพเพิร์ด (German Shepherd) บ็อกเซอร์ (Boxer) ไซบีเรียน ฮัสกี้ (Siberian husk) อลาสกล้า มาลามิว (Alaska Malamutes) โดเบอร์แมน พินเซอร์ (Doberman Pinschers) เชา เชา (Chow Chow) บางแก้ว หรือสายพันธ์ใกล้เคียงกันกับที่กล่าวมาทั้งหมด หรือลูกผสมสายพันธุ์ดังกล่าว

(๒) สัตว์ที่มีประวัติทำร้ายคน หรือพยายามทำร้ายคน โดยมีหลักฐานการแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ

(๓) สัตว์ที่มีพฤติกรรมไล่ล่าทำร้ายคนหรือสัตว์ โดยปราศจากการยั่วยุ

(๔) สัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

“การขึ้นทะเบียน” หมายถึง การนำเสนอเอกสารเกี่ยวกับสุนัขหรือแมวที่จดทะเบียนไว้แล้วแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อบันทึกรายละเอียดรูปพรรณสัณฐาน

ข้อ ๕ เพื่อประโยชน์ในการรักษาสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่นหรือเพื่อป้องกันอันตรายจากสัตว์ห้ามมิให้มีการเลี้ยงสัตว์ชนิดหรือประเภทเหล่านี้ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง

(๑) งูพิษและงูที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่คนและสัตว์เลี้ยง

(๒) ปลาปิรันยา

(๓) คางคกไฟ

(๔) สัตว์ดุร้ายต่าง ๆ

(๕) สัตว์มีพิษร้ายอื่น ๆ

(๖) สัตว์ต้องห้ามตามกฎหมายอื่น ๆ

ข้อ ๖ ห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภทช้าง ม้า โค กระบือ แพะ แกะ ล่อ ลา สุกร สุนัข แมว เป็ด ไก่ ห่าน และนก ในเขตพื้นที่ถนนสาธารณะทุกสายซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลคูเมืองดูแลรับผิดชอบ

การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ตามวรรคหนึ่งนั้น ให้หมายถึงกรณีกระทำเป็นประจำเป็นอาจิณหรือไม่สนใจควบคุมดูแลสัตว์จนเข้าใจได้ว่ามีการใช้พื้นที่ถนนสาธารณะเป็นที่เลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

ข้อ ๗ ให้เขตองค์การบริหารส่วนตำบลคูเมืองเป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ดังต่อไปนี้

(๑) ช้าง

(๒) ม้า

(๓) โค

(๔) กระบือ

(๕) แพะ

(๖) แกะ

(๗) ล่อ

(๘) ลา

(๙) สุกร

(๑๐) สุนัข

(๑๑) แมว

(๑๒) เป็ด

(๑๓) ไก่

(๑๔) ห่าน

(๑๕) นก

(๑๖) สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดประเภท และชนิดของสัตว์ที่ต้องควบคุมการเลี้ยงเพิ่มเติมได้ ทั้งนี้ โดยอาจควบคุมการเลี้ยงสัตว์เฉพาะในเขตท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง หรือเต็มพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคูเมืองก็ได้

ข้อ ๘ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกประกาศกำหนดเขตพื้นที่เลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ที่ต้องควบคุมตามข้อ ๗ โดยให้มีมาตรการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดจำนวนประเภทและชนิดของสัตว์ที่เลี้ยง

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการทำทะเบียนตามประเภทและชนิดของสัตว์

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการปล่อยสัตว์

ข้อ ๙ นอกจากการเลี้ยงสัตว์ตามปกติวิสัยแล้ว เจ้าของสัตว์จะต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีสถานที่เลี้ยงสัตว์ที่มั่นคงแข็งแรงตามความเหมาะสมแก่ประเภทและชนิดของสัตว์ โดยมีขนาดเพียงพอแก่การดำรงชีวิตของสัตว์ มีแสงสว่าง และการระบายอากาศที่เพียงพอมีระบบการระบายน้ำ และกำจัดสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะ

(๒) รักษาสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดอยู่เสมอ จัดเก็บสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะเป็นประจำ ไม่ปล่อยให้เป็นที่สะสมหมักหมมจนเกิดกลิ่นเหม็นรบกวนผู้ที่อยู่บริเวณใกล้เคียง

(๓) เมื่อสัตว์ตายลงเจ้าของสัตว์จะต้องกำจัดซากสัตว์ และมูลสัตว์ให้ถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลง หรือสัตว์นำโรค ทั้งนี้ โดยวิธีที่ไม่ก่อเหตุรำคาญจากกลิ่น ควัน และไม่เป็นเหตุให้เกิดการปนเปื้อนของแหล่งน้ำ

(๔) จัดให้มีการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในสัตว์เพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์

(๕) ให้เลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่เลี้ยงสัตว์ของตนไม่ปล่อยให้สัตว์อยู่นอกสถานที่เลี้ยง โดยปราศจากการควบคุม กรณีเป็นสัตว์ดุร้ายจะต้องเลี้ยงในสถานที่ หรือกรงที่บุคคลภายนอกเข้าไปไม่ถึงตัวสัตว์ และมีป้ายเตือนให้ระมัดระวัง โดยสังเกตได้อย่างชัดเจน

(๖) ควบคุมดูแลสัตว์ของตน มิให้ก่ออันตรายหรือเหตุรำคาญแก่ผู้อื่น ไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม

(๗) ไม่เลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดห้าม

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น รวมทั้งประกาศ ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งขององค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง

ข้อ ๑๐ กรณีการเลี้ยงสัตว์ซึ่งดำเนินกิจการในลักษณะของฟาร์มเลี้ยงสัตว์ หรือเลี้ยงสัตว์เป็นจำนวนมาก เจ้าของสัตว์จะต้องปฏิบัติตามมาตรการเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรค การเกิดมลพิษ หรือเหตุรำคาญอันเกิดจากการเลี้ยงสัตว์ ดังนี้

(๑) การดูแลสภาพและสุขลักษณะของสถานที่เลี้ยงสัตว์จะต้องมีระบบระบายน้ำ และการจัดการน้ำเสียอย่างเหมาะสม

(๒) ต้องทำความสะอาดกวาดล้างสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดและอยู่ในสภาวะอันดี และต้องเก็บวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ในการเลี้ยงสัตว์ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่เสมอ

(๓) ต้องมีที่รองรับมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะมีจำนวนเพียงพอ และมีวิธีการกำจัดอย่างเหมาะสม

(๔) ต้องดูแลรักษาสถานที่เลี้ยงสัตว์ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน ยุง แมลงสาบและสัตว์พาหะนำโรคอื่น ๆ

(๕) ต้องมีมาตรการในการเสริมสร้างสุขอนามัยและป้องกันอันตรายแก่ผู้เลี้ยงสัตว์ หรือคนงานในการปฏิบัติงานในฟาร์มเลี้ยงสัตว์ โดยมีอุปกรณ์ป้องกันการสัมผัสเชื้อโรค เช่น รองเท้าบู๊ท ถุงมือยาง น้ำยาฆ่าเชื้อ น้ำยาล้างทำความสะอาดหรืออุปกรณ์ป้องกันอื่น ๆ ที่ใช้ในการป้องกันอันตราย และการติดเชื้อโรคซึ่งอาจจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานในฟาร์มเลี้ยงสัตว์

ข้อ ๑๑ ภายหลังจากที่ข้อบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้ ผู้ใดประสงค์จะเลี้ยงสัตว์ตามข้อ ๗ ในลักษณะของฟาร์มเลี้ยงสัตว์ที่มีการเลี้ยงสัตว์เป็นจำนวนมากจะต้องได้รับการยินยอมจากประชาคมหมู่บ้าน และได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่าสถานที่เลี้ยงสัตว์นั้นตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสม เป็นบริเวณที่โปร่งโล่งอากาศถ่ายเทสะดวก ห่างจากแหล่งชุมชน ศาสนสถาน โบราณสถาน สถานที่ท่องเที่ยว สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล หรือสถานที่ของทางราชการอื่น ๆ ในระยะที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย และไม่ก่อเหตุรำคาญ

ผู้ขออนุญาตดังกล่าวให้ยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบและเงื่อนไขที่กำหนด พร้อมด้วยหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

(๒) สำเนาทะเบียนบ้าน

(๓) หนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน

(๔) เอกสารหรือหลักฐานอื่น ๆ ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นสมควรเรียกเพิ่มเติม เพื่อประกอบการพิจารณา

ข้อ ๑๒ เจ้าของสัตว์จะต้องควบคุมดูแลสัตว์และสถานที่เลี้ยงสัตว์ของตนไม่ให้ก่อเหตุรำคาญแก่ผู้อื่น และไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่มีเหตุควรสงสัยว่าสัตว์เลี้ยงเป็นโรค อันอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของบุคคลทั่วไป ให้เจ้าของสัตว์ แยก กักสัตว์นั้นไว้ต่างหากและให้แจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขทราบและให้แจ้งสัตวแพทย์ของส่วนราชการทราบเพื่อตรวจสอบและต้องปฏิบัติตามคำแนะนำโดยเคร่งครัด

ข้อ ๑๔ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจในการกำหนดเขตพื้นที่ในการห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์เฉพาะในเขตพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งหรือเต็มพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคูเมืองก็ได้

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะ โดยไม่ปรากฏเจ้าของ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกักสัตว์ดังกล่าวไว้เป็นเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดแล้วยังไม่มีผู้ใดมาแสดงหลักฐานการเป็นเจ้าของเพื่อรับสัตว์คืนให้สัตว์นั้นตกเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลคูเมืองแต่ถ้าการกักสัตว์ไว้อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชนหรือสัตว์อื่น หรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะจัดการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์นั้นตามควรแก่กรณีก่อนถึงกำหนดเวลาดังกล่าวก็ได้เงินที่ได้จากการขายหรือขายทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาดและค่าเลี้ยงดูสัตว์แล้วให้เก็บรักษาไว้แทนสัตว์

ในกรณีที่มิได้มีการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์ตามวรรคหนึ่งและเจ้าของสัตว์มาขอรับสัตว์คืนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง เจ้าของสัตว์ต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการเลี้ยงดูสัตว์ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง ตามจำนวนที่ได้จ่ายจริงด้วย

ในกรณีที่ปรากฏว่าสัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบนั้นเป็นโรคติดต่อหรืออาจเป็นอันตรายต่อประชาชนให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควรได้

ข้อ ๑๖ หากเจ้าของสัตว์ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือข้อบัญญัตินี้ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้เจ้าของสัตว์แก้ไข หรือปรับปรุงให้ถูกต้องได้ และถ้าเจ้าของสัตว์ไม่แก้ไขหรือถ้าการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์นั้นจะก่อให้เกิดเหตุรำคาญหรือเป็นอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งให้ผู้นั้นหยุดเลี้ยงสัตว์ในทันทีเป็นการชั่วคราวจนกว่าเห็นว่าปราศจากอันตรายแล้วก็ได้

คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งไว้ตามสมควรแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เว้นแต่เป็นกรณีมีคำสั่งให้หยุดดำเนินการทันที

ข้อ ๑๗ กรณีการเลี้ยงสัตว์ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญต่อผู้อื่นให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของสัตว์หรือผู้ครอบครองสถานที่เลี้ยงสัตว์ระงับเหตุรำคาญในเวลาอันควรและถ้าเห็นสมควรจะให้กระทำการใดเพื่อระงับเหตุรำคาญนั้น หรือสมควรกำหนดวิธีการใด ๆ เพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นอีกในอนาคตให้ระบุไว้ในคำสั่งนั้นด้วย

คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งไว้ตามสมควรแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เว้นแต่เป็นกรณีมีคำสั่งให้หยุดดำเนินการทันที

ข้อ ๑๘ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจในการดำเนินการหรือแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง ในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้

ข้อ ๑๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๒๐ ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคูเมืองเป็นผู้รักษาการตามข้อบัญญัตินี้ ให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ราชศักดิ์ สาระวัน

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง